

РІШЕННЯ
Всеукраїнського науково-практичного семінару
«На шляху до встановлення рамкових правил обмежень у використанні
земель: шляхи уніфікації та європейський досвід»

17 квітня 2025 року

м. Київ

Учасники науково-практичного семінару, заслухали доповіді учасників та обговорили питання гармонізації земельне законодавство з європейськими вимогами та побудови уніфікованої системи обмежень у використанні земель, враховуючи кращі практики Європейського Союзу, зокрема:

- європейський досвід формування обмежень у використанні земель
- правова природа і класифікація обмежень в Україні
- уніфікація процедур встановлення обмежень: завдання для законодавця
- відображення обмежень у Державному земельному кадастрі: проблеми і рішення
- баланс прав власників і суспільних інтересів при встановленні обмежень
- роль просторового планування у систематизації обмежень
- місцева влада та обмеження: автономія чи державний контроль?
- інструменти цифровізації і діджиталізації: реєстри, ГІС-рішення та публічний доступ.

Останнім часом все більше увага фахівців у сфері землеустрою, просторового планування, кадастру, представників органів влади, професійних асоціацій, науковців та експертів, академічної спільноти зосереджена на необхідності уніфікації законодавства, екологічних та соціальних аспектах. В Україні, як і в багатьох інших країнах, існує різноманітність національних нормативно-правових актів, які регулюють використання земель. Це створює плутанину і виклики для інвесторів, власників та користувачів. Тому важливо розробити єдині підходи до управління земельними ресурсами, щоб полегшити їх використання та зменшити адміністративні бар'єри. У країнах Європейського Союзу існують усталені практики, які регулюють земельне використання. Обмеження у використанні земель допомагають зберігати екосистеми та зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище. Уніфікація правил може допомогти у забезпеченні прав і законних інтересів місцевих громад, які залежні від земельних ресурсів. Потреби різних зацікавлених сторін (бізнес, екологічні організації, громади) можуть вступати в конфлікт, що ускладнює

процес прийняття рішень. Важливо забезпечити освітні програми та підвищення кваліфікації для посадовців та всіх учасників ринку землі.

У Європейському Союзі оцінка впливу майбутніх підприємств на оточуючі землі та навколишнє середовище в цілому здійснюється через інструменти оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС) та стратегічної екологічної оцінки (СЕО). Ці інструменти дозволяють ідентифікувати, описати та оцінити прямі та непрямі впливи планованих проектів або політик на землю, воду, повітря, біорізноманіття та на людське здоров'я.

За результатами обговорення учасники науково-практичного семінару вважають за необхідне відзначити наступне:

1. Необхідна розробка спільних рамкових документів; співпраця між державними і недержавними структурами, профільними громадськими організаціями, саморегулювальними організаціями у сфері землеустрою для розробки спільних рамок регулювання; вивчення міжнародного досвіду, аналіз досвіду інших країн, адаптуючи їх практики до українських реалій.

2. Важливо запровадити рамкову «юридичну траєкторію» для формування та реєстрації обмежень у використанні земель, що базується на:

- 1) чітких критеріях визначення зон обмежень;
- 2) визначення уніфікованої документації, що є підставою для формування обмежень;
- 3) стандартна процедура реєстрації / модифікації / скасування обмежень.

**Заступник Голови оргкомітету,
доктор економічних наук, професор**

Тарас ЄВСЮКОВ

**Відповідальний секретар,
кандидат економічних наук, доцент**

Людмила ГУНЬКО